

[Drachmann.]

finder nok, at der i nogen Grad er Tale om falsk Varebetegnelse med Henblik paa denne Konvention.

Man paaberaaber sig, at denne Konvention kun er en Begyndelse og maa bedømmes derefter. Vi svarer, at netop derfor, og fordi denne Begyndelse er saa uretfærdig og forkert, vil vi modsætte os den. Vi modsætter os, at en Bevægelse, der burde kunne blive værdifuld, straks ledes ind i en uheldig og forkert Retning byggende paa Principper, der er stik modsat dem, der burde være anlagt. Det er forkert at opføre en Bygning paa den Maade, at man konstruerer Tagetagen først, tilmed naar man sørger for, at Taget er saa sindrigt indrettet, saa sindrigt gennemhullet, at det regner paa de retfærdige, medens de mere handledygtige har kunnet finde det Ly, de ogsaa har haft før.

Hvilke indrepolitiske Hensyn og taktiske Bevæggrunde der har faaet andre til at deltage i denne Konvention, bør ikke vedkomme os. Vi har i vore hidtidige Bestræbelser indenfor den Form for Handelspolitik, vi nu en Gang har ført herhjemme, altid valgt at staa paa vor Ret, paa den moralske og den reelle. Hvad vi har opnaaet herved, skal jeg ikke komme ind paa ved denne Lejlighed, men ratificerer vi denne Konvention, saa sælger vi endog vor Ret og ikke en Gang for en Skaal Linser; vi sælger den uden nogen som helst Modydelse, blot af hæsblæsende Iver for at være med, og denne hæsblæsende Iver giver sig ogsaa Udslag i Behandlingen her paa Rigsdagen.

Thi kan man om Konferencen sige, at det var Hastværk, der prægede den, kan man om denne Rigsdagsbehandling sige det samme med endnu større Ret. I Lørdags omdeltes Konventionen uden en Ministers orienterende Forelæggelsestale. I Dag Mandag skal Rigsdagen tage sin Stilling.

Vi vil heroverfor fra vor Side nedlægge den alvorligste Protest. Det er ikke Legeværk eller Smaating, tværtimod, det gælder Fastlæggelse af Principper, der kan blive afgørende for Danmarks Økonomi, for vore Erhvervs Fremtid, og vi staa ved Behandlingen heraf, uden at der har været Drøftelser eller Undersøgelser indenfor Erhvervene, og derfor uden Mulighed for selv at faa virkelig Klarhed over de mange Problemer, som rejses ved denne Konvention, som vi nu i Huj og Hast skal tiltræde.

Jeg ved oprigtig talt ikke og er endnu

ikke overbevist om, hvorfor det haster saa forfærdelig stærkt — Fristen er som nævnt 1. November, og først derefter bliver eventuelt det hele til Virkelighed —, men jeg antager, at det er, for at vi skal være et flot Nummer et. Jeg tror, det er værd at fraraade det i dette Tilfælde, fordi saa meget spiller ind med.

Jeg vil ganske kort fastslaa, hvad det drejer sig om. To Aar tog det Traktatkommissionen at fastslaa, at Danmark fortsat bør holde fast ved Mestbegunstigelsesprincippet. To Dage er nok for den danske Rigsdag til at afskaffe dette Mestbegunstigelsesprincip og den Toldautonomi, det hviler paa. Thi dette er Kærnen i hele Sagen. Vi bryder totalt med vor hidtidige Linie, ikke for at sætte nogen anden og bedre i Stedet, men i Virkeligheden for at vove Springet ud i det tomme Rum. Vi binder alle vore Toldsatser, og vi binder os selv, medens de Magter, vi har aktuelle Interessesmodsatninger overfor, forbeholder sig Frihed overfor os. Ganske vist, vi faar Ret til Protest, Ret til at opsigte Konventionen, hvis vi mener os forurettet, men jeg vil gerne spørge: hvornaar har dette Folk turdet føle sig forurettet? Jeg synes, denne Ret til Protest lyder lidt tragikomisk Ansigt til Ansigt med den øjeblikkelige Situation overfor Tyskland, hvor vi paaberaaber os — hvis Ordet „paabehviske“ fandtes, vilde jeg foretrække dette for at karakterisere den danske Stemføring i denne Forbindelse — vor Ret til Voldgift i Spørgsmaalet om Kreatureksporten til Tyskland, og Til sidesættelsen af vor Mestbegunstigelsesret, men alle ved, at vi i Virkeligheden ikke tør bruge den.

I Anledning af dette aktuelle Spørgsmaal, den danske Kreatureksport til Tyskland, vil jeg gerne indskyde, at den Dag, Rigsdagen har ratificeret denne Konvention, er den løbende Diskussion med Tyskland reelt afsluttet, saa har vi i denne Sag aftaklet vor Ret, fordi vi har aftaklet vor Toldautonomi, og Resten, hvis der bliver en Rest, vil kun have Interesse for Leverandører af Papir og Blæk.

Jeg nævnte før Traktatkommissionen og dens principielle Hævdelse af Mestbegunstigelsesystemet, som vi fra vor Side i og for sig ikke har haft noget imod, hvis det ikke var saaledes, at Systemet var blevet saa gennemhullet, som Situationen med Tyskland har godtgjort, og hvis vi vilde maade os op til indenfor dette Systems Rammer at benytte de egnede Forhandlingsobjekter paa samme Maade, som Sverige og andre Lande har gjort det; men